

Norsk Lovtidende.

Utgitt efter offentlig foranstaltning

ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 3

Utgitt 20 januar.

1913

Til Opslag i mandskapsrum.

Veiledende regler^{*)}¹⁾

1912
decbr.

om specielt ildsfarlige stoffe under transport ombord i norske skibe uten passagercertifikat,

utfærdiget av Sjøfartskontoret i december 1912.

Som specielt ildsfarlige stoffe regnes: Æter (nafta) og andre æterholdige væsker, svovlkulstof, petroleumsmæter, gasolje, benzin, guttapercha- og kautschukopløsninger samt lignende stoffe eller opløsninger eller blandinger av saadanne i større mengde end 1000 kg., naar vedkommende stofs »flammepunkt« ligger under 22° C. ved 760 mm. barometerstand.

En enkel prøve paa, hvorvidt et indlastet parti petroleum bestaar av specielt ildsfarlig stof, kan utføres ved at ryste en liten del sammen med en del vand i en kop og derpaa holde en brændende fyrstikke over koppen. Antændes herunder blandingen, er stoffet »specielt ildsfarlig«.

Disse stoffe avgir ved almindelig temperatur dampe, som blandet med luft er let antændelige og under visse forhold eksplosive ved direkte berøring med flamme, hvitglødende metal eller elektrisk gnist. Da dampene er op til $2\frac{1}{2}$ à $3\frac{1}{2}$ gang saa tung som luft, vil de ha tilbøielighet til at samle sig paa bunden av de rum, hvor stoffene opbevares. Man har ogsaa eksempel paa, at de frembyr fare for antændelse under aapen himmel derved, at flammen har forplantet sig langs jorden, saaledes fra lanterne til et ca. 15 meter borte liggende lager av benzin. Ombord paa skib vil et lignende forhold kunne indtræde

^{*)} Disse regler skal træde istedenfor de i Lovtid. 1ste avd. nr. 38 for 1908 s. 431 indtagne, som var utarbeidet i forbindelse med forskriftene av 16 septbr. 1908, jfr. forandringene av 22 december 1908 (indtatt i Lovtid. nr. 16 for 1909 s. 121.)

¹⁾ Indkommet til redaktionen med skr. fra Sjøfartskontoret av 14 janr. 1913.

1912 derved, at der samler sig gas i rendestenen langs rækken eller debr. lignende.

Det er derfor av den største betydning, at der utvises stor forsigtighet ved bruk av ild og lys ombord i skib, hvor saadanne specielt ildsfarlige stoffe føres.

Under lastning og losning og mens lukene endnu er aapne, maa der ikke tændes ild ombord, hverken paa kabys-ser eller under kjelene. Der maa ikke benyttes andet kunstig lys end sikkerhetslamper. Tobaksrøkning er forbudt.

Efter utlosning maa fartøiet pumpes omhyggelig lens, og rummet rengjøres og utluftes, da der i almindelighet er meget spild i bundvandet, likesom fordampning kan foregaa fra trægarnering, som har opsuget stoffet.

Mens skibet er under fart, er tobaksrøkning i almindelighet forbudt, men kan av føreren tillates paa øverste bro og paa bakken, dog ikke i stille veir. I nærheten av sted, hvor omhandlede stoffe er plasert, maa tobaksrøkning aldrig tillates.

Det maa paasees, at skibsrum, hvori specielt ildsfarlig stof opbevares, ikke ventileres gjennom aapentstaaende luker.

Rum under dæk — undtagen kjelerum — maa ikke be-trædes med andet kunstig lys end sikkerhetslampe.

Ved tænding av lamper og lanterner og ved opfyring paa kabyssen og lignende maa nøie iagttages, at der paa for-haand er vel utluftet i det rum, hvor tændingen foregaa.

Tændte lamper eller lignende maa ikke settes paa dæk eller gulv.

Til slutning henledes opmerksomheten paa, at der ifølge gjældende forskrifter skal findes ombord — foruten de almin-delig paabudte ildslukningsredskaper — endel fin sand og nogen seil eller presenninger, som er klar til bruk.

1913
16 janr.

Nye bruksregler

for Kværnaa bygdealmenning i Beitstaden,

approbert av Landbruksdepartementet 16 januar 1913.

§ 1. De eiendoms- og bruksberettigede sammentræder efter styrets berammelse til fællesmøte ordinært en gang aarlig og ellers, saa ofte styret bestemmer, eller mindst 10 eiendoms- og bruksberettigede forlanger det.

Fællesmøtets forhandlinger, som indføres i styrets forhand-lingsbok, ledes av styrets fungerende formand.

I fællesmøtet, hvor almindelig stemmeflerhet avgjør sa-kene, forelægges av styret beretning og regnskap for almen-

ningen i sidst forløpne kalenderaar, regnskapet i revidert stand. 16 janr.
Decision til regnskapet avsiges av fællesmøtet.

Fællesmøtet kan uttale sig om de hovedregler, hvorefter styret har at forvalte almenningen.

§ 2. Almenningen har et styre paa 5 medlemmer, valgt for 2 aar med et tilsvarende antal varamænd.

Styret har at forvalte almenningen i overensstemmelse med bruksreglerne paa den for de bruksberettigede bedste maate.

§ 3. Enhver bruksberettiget, som har behov for virke fra almenningen, har derom inden 15 oktober til styrets formand at indsende andragende med opgivende av det kvantum, som ønskes.

§ 4. Naar andragenderne er indkommet, sammentræder styret og bestemmer, om noget, en del eller det hele, av det ansøkte kvantum blir at bevilge.

Opgave over det bevilgede tilstilles skogvogteren til foranstaltende utblinkning. Styret meddeler enhver, som har faat materialer bevilget, en bevilgningsseddel, indeholdende oplysning om kvantum og tiden for utvisningen.

§ 5. Al hugst uten efter utvisning og utblinkning er forbudt, likesaa salg av materialer, som er erholdt til husbehov og gaardsfornødenheter i almenningen samt hus opført av samme. Beskadigelse av ikke utviste trær er forbudt.

§ 6. Utvisning og blinkning skal ske ved skogvogteren under styrets kontrol. Blinkningen utføres saaledes, at træet merkes med 2 hug av almenningens merkeøks, et paa stubben og et paa stammen. Hugsten søkes utført i saavidt sammenhengende strækning som mulig og anlægges i teiger, som gaar fra dalbunden og op mot snaufjeldet og altid saaledes, at et tilstrækkelig antal frø- og vernetrær sættes igjen.

§ 7. Utvisning og blinkning for hugst foretages senest inden 15 juni og er gjældende et aar.

§ 8. En skogvogter for almenningen ansættes og lønnes av almenningsskassen, saaledes som styret nærmere bestemmer. Styret har at meddele skogvogteren skriftlig instruks for de ham paahvilende pligter. Skogvogteren indsender sine meldinger til styrets formand.

§ 9. Under aavirkningen iagttages, at stubberne ikke blir over 10 cm. maalt fra øverste rotnold, og at toppen ophugges og bortføres samtidig med træet.

§ 10. Deltar noget medlem av styret i utblinkning av aavirke, tilstaaes ham av almenningsskassen en passende godtgjørelse pr. dag efter styrets bestemmelse.

§ 11. Av de bruksberettigede erlægges for aavirkede materialer følgende betaling til almenningsskassen:

- 16 janr. a. for ved av tørre naaletrær eller nedfald samt av løvskog 10 øre pr. læs,
 b. for ved av ferske naaletrær 15 øre pr. læs,
 c. for friske grantrær til husvirke 30 cm. i tvermaal 1,5 m. fra høieste rot 20 øre, og for friske furutrær av samme størrelse 15 øre pr. st.

For større dimensioner 2 øre i tillegg pr. trær for hver cm. større tvermaal.

Mindre dimensioner av friske, veksterlige trær end her nævnt maa ikke hugges i almenningen uten særlig indvilgelse av styret.

Viser det sig, at bestemmelserne i denne paragrafs 1ste og 2det punktum ikke er heldige, kan de der anførte satser ændres av styret.

§ 12. Brukerne av de i almenningen liggende sætrer og fjeldenger er underkastet de samme regler som de øvrige bruksberettigede uten dog at erlægge nogen betaling for virket.

§ 13. Styret kan anta en lønnet kasserer, som indfører regnskapet i en dertil indrettet bok. Regnskapet revideres av 2 av fællesmøtet valgte revisorer.

§ 14. Overtrædelse av nærværende regler er belagt med straf.

§ 15. Ved nærværende reglers ikrafttræden ophæves de ældre regler.

17 janr.

Kongelig resolutor

av 17 januar.

I henhold til § 15 i lov om tilsyn med pleiebarn m. v. av 29 april 1905 bestemmes efter derom av Horgs herredsstyre indgit andragende, at nævnte lovs §§ 1—9 skal komme til anvendelse i Horgs herred i Søndre Trondhjems amt.

17 janr.

Kongelig resolution

av 17 januar.

I. I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov om særegne foranstaltninger mot tuberkulose sygdomme av 8 mai 1900 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Sems herred, Jarlsberg og Larviks amt, i møter 6

juni og 12 november 1912 vedtagne beslutning om nye 17 janr. almindelige sundhetsforskrifter for herredet og om ny forskrift om anmeldelsespligten ved tuberkuløse sykes flytning, dog med en enkelt forandring.

- II. De almindelige sundhetsforskrifter for herredet, som blev approbert ved resolution av 4 april 1891, og den forskrift om anmeldelsespligt ved tuberkuløse sykes flytning, som blev approbert ved resolution av 23 januar 1905, ophæves fra den dag, ovennævnte forskrifter træder i kraft.

De approberte nye sundhetsforskrifter er saalydende:

§ 1. Ved opførelse eller flytning av vaaningshus skal der, idet der for Valøes vedkommende henvises til lov om bygningsvæsenet av ²⁷/₇ 1896, ske anmeldelse til nærmest boende medlem av helseraadet, som har at gi oplysning om de gjældende sundhetsforskrifter.

§ 2.

- a) Ved opførelse eller flytning av vaaninghus skal avstanden mellem dette og fjøs, stald eller grisehus ikke gjøres kortere end 10 meter. Angaaende naboforhold se lov om eiendomsrettens begrænsning av ²⁷/₅ 1887.
 - b) Opførelse maa ikke paabegyndes, førend grunden, hvorpaa huset skal staa, er avgrøftet saaledes, at den er fri for grundvand, og matjorden bortført.
 - c) Bygningen skal hvile paa undermur av graasten, haardbrændt mursten (klinksten) eller beton, der ingensteds maa være lavere end 30 cm. over jorden og være forsvarlig tættet med kalk, cement eller andet hensigtsmæssig materiale og ha et trækul av 10 cm. i tversnit paa mindst 2 sider.
 - d) Ethvert beboelsesrum skal være mindst 2,50 m. fra gulv til loftsbjelkerne. Ved indredelse av enkelt værelse paa loftet i ældre bygninger kan høiden indskrænkes til 2,20 m.; dog kan der gives dispensation herfra under særlige forhold. Beboelsesrum skal ha vinduer av mindst 1 m² lysmaal og en gulvflate av mindst 6 m², og mindst ett vindu skal være til at aapne. Et vindu til at aapne skal inden 1 aar efter disse forskrifters approbation anskaffes ogsaa i ældre beboelsesrum, hvor det ikke før findes.
 - e) Gulv og tak skal være dobbelt og stoppet med tør fyld.
- Skal kjelderrum benyttes til beboelse, butik eller verksted, maa det være mindst 2,50 m. høit fra gulv til tak, og skal overkanten av jorden paa husets utside ikke naa høiere end 1,25 m. over gulvet. Grunden skal være fylt med et 20

17 janr. cm. høit lag av puksten, gulvet dobbelt og stoppet med tørfyll eller grunden dækket med betonglag. Der maa være ovner og ventilationskanal av mindst 10 cm. tversnit, der fra yttermuren ledes hen bak ovnen og utmunder i mindst 1,50 m. høide over gulvet. Dog kan der gives dispensation, naar rummet skal benyttes til butik eller verksted.

§ 3. Kokeovn maa ikke benyttes i beboelsesrum, med mindre den er forsynt med saadan indretning, at den ved kokingen frembragte damp kan opfanges og føres ut i fri luft.

§ 4. Til ethvert beboelseshus skal der være et ordentlig vandhus. Dette maa ikke ha tak eller væg sammen med beboelsesrum eller matrum. Heller ikke medføre stank eller tilsig til disse, til alfarvei eller til inntak for mat- eller drikkevand, og hvor omstændighetene tillater det, ikke staa disse steder nærmere end 10 m. Ved leie- og losjihus, arbeiderboliger, fabrikker, jernbanestationer, skoler, kirker og andre steder, hvor mange folk samles, skal der være privet og pissoirer i tilstrækkelig mængde efter helsesrådets bestemmelser. Paa disse steder og i tæt bebyggede dele av herredet som Vallø, Husvik, Husø, Barkaaker og Sem skal vandhusene være forsynt med tette indvendig tjærede beholdere eller cementkummer, der skal tømmes saa ofte, at ingen overfyldning finder sted, og ved stadig paastrøen av torvstrø, kalk, sagmug, jord etc, maa der sørges for, at stank hindres. Beholderne skal være tømte inden 15 mai.

§ 5. Intet avfald, hverken tørt eller vaatt, fra beboelseshus, fabrikk, garveri, slagteri eller anden bedrift maa kastes utenfor dør eller vindu, men bringes bort mindst 10 m. fra vaaningshuset eller kastes i vandhuset. Gjødningstoffer, ilde lugtende avfald fra fabrikk eller anden bedrift maa ikke kastes i dyng eller kompost nærmere beboelseshus eller offentlig vei end 10 m. og maa ingensteds være saaledes beliggende, at derfra er tilsig til steder, hvor mat- eller drikkevand hentes, til alfarvei eller vaaningshus.

Fiskeavfald, hvortil ogsaa regnes avfald av hval, maa ikke spredes over marken eller legges i dynger, uten at stank derfra hindres ved tildækning eller paa anden maate.

§ 6. Aadsler skal nedgraves mindst 1,20 m. ned i jorden og ikke nærmere bebodd hus, offentlig vei, brønd, dam eller bæk, hvorfra drikkevand tages, end 10 m.

§ 7. I tettere bebygget strøk av herredet som Vallø, Husvik, Husø, Barkaaker og Sem skal fortaag, rendesten og veigrøfter holdes rene av vedkommende hus- eller tomteeier. Gaardsrum, ganger og smug om husene skal holdes rene og fri for stank.

§ 8. Brønd eller opkomme, hvorfra mat- eller drikkevand

tages, skal være overbygget og saaledes indbygget, at over- 17 janr.
vand ikke kan rinde ind i den. Brønd eller bæk, der fører
til sted, hvorfra mat- eller drikkevand hentes, maa ikke for-
urenses ved vask, tilsig fra uthus eller anden urenlighet. Krea-
turgjødning maa ikke spredes nærmere brønd end 4 m. og
anden gjødsel ikke nærmere end 10 m. Brønd maa rengjø-
res mindst en gang hvert aar. Dyr maa ikke drikke av brønd-
spandene.

§ 9. Hester, svin, kjøer, faar og gjeter maa ikke huses i
eller under vaaningshus, og høns ikke gives tilhold i beboelses-
rum. De rum, hvori dyrene opholder sig, skal være lyse og
luftige og rengjøres hver sommer overalt. Hvor kreaturhold i
bymæssig bebygget strøk medfører ulemper, som ikke kan av-
hjælpes, kan det forbydes av helseraadet.

§ 10. Melk maa behandles med yderste renlighet. Den,
der skal melke, maa forinden vaske sine hænder og koens spe-
ner med ren klut og rent vand. Melken maa ikke opbevares
i rum, der benyttes til beboelse eller som soveværelse.

Utsalgssted for melk og fløte maa ikke benyttes til stadig
opholdssted utenfor forretningstiden eller til soveværelse. Uten
helseraadets tilladelse maa det heller ikke staa i direkte for-
bindelse med saadant.

I nævnte utvalg maa ikke drives handel med andre varer,
som kan gi melken eller fløten usmak, forurenselse eller be-
dærve den.

§ 11. Helseraadet kan forby salg av bedærvede eller for
sundheten skadelige nærings- eller nydelsesmidler som ogsaa av
bruksgjenstande, som kan være farlige for sundheten derved,
at de indeholder giftige bestanddele, f. eks. giftige tapeter og
tøier, og kan om fornødent la dem tilintetgjøre.

Naar avgjørelsen maa ske straks, kan foreløbig stansning
av saadanne varers salg foretages av helseraadets ordfører paa
dets vegne.

§ 12. I butik eller rum, hvor nærings- eller nydelses-
midler tilberedes eller selges, maa der iagttages den største
renlighet for at forhindre forurensning med støv eller lignende.

Ved ombringelse av varer skal dette ske ved ren indpak-
ning og paa saadan maate, at de ikke forurenses.

§ 13. I kirker, butikker, forsamlingslokaler skal spytning
paa gulvet være forbudt. Der skal være spyttebakker med
fugtig sagmug, sand, hakket granbar o. l., der regelmæssig
tømmes.

§ 14. Helseraadet kan forby bruk av boliger, offentlige
lokaler eller arbeidsrum, som ved mangel paa tilstrækkelig lys
eller luft, ved urenlighet, overfyldning av mennesker eller paa

17 janr. anden maate findes skadelig for sundheten, indtil mangelen er avhjulpet.

§ 15. Naar nogen bedrift agtes sat igang, som ved forurensning av luften, ved utbredelse av stank eller paa anden maate kan befryktes at bli til skade for arbeiderens eller omboendes sundhet, skal planen for anlægget forelægges helseraadet, der har at uttale sig derom. Finder dette, at anlægget vil bli til skade for sundheten, maa det ikke sættes i verk, før manglene er avhjulpet.

I virksomhet værende bedrift av denne art er underkastet helseraadets tilsyn og vedkommende forpligtet til at rette sig efter de bestemmelser, som det maatte gi for at avhjelpe de sanitære mangler.

§ 16. Bohave, seng og gangklær samt andre gjenstande, der har været brukt av personer, som lider av eller har lidt av smitsom sygdom, maa ikke avhændes eller benyttes av andre, forinden de er rensset paa en saadan maate, som helseraadet finder betryggende.

§ 17. I henhold til lov av 8 mai 1900 skal det anmeldes, naar en tæringssyk forandrer bolig. Meddelelse derom skal ske til helseraadets ordfører ved eieren av det hus, hvorfra den tæringssyke flytter.

§ 18. Det paahviler helseraadets medlemmer at paase disse forskrifters overholdelse og i fornødent fald melde overtrædelse til helseraadets ordfører, som om nødvendig skal bevirke dem paatalt.

§ 19. Hvor særegne forhold maatte paaby det, kan helseraadet tilstede avvikelse fra disse forskrifter.

Kongelig resolution

17 janr.

av 17 januar.

- I. I henhold til § 4 i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov om særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sygdomme av 8 mai 1900 meddeles approbation paa Haugesunds bystyres beslutninger av 28 april 1911, 22 mars og 27 september 1912 om nye almindelige sundhetsforskrifter og ny forskrift om anmeldelsespligten ved tuberkuløse sykes flytning, dog med en enkelt forandring.
- II. De sundhetsforskrifter for kjøpstaden, som blev approbert ved kongelige resolutioner av 2 januar 1864, 3 juni 1882, 8 juli 1889, 14 oktober 1893, 29 mai 1901 og 25 juni 1909 samt forskrif-

ten om anmeldelsespligt ved tuberkuløse sykes 17 janr. flytning av 4 juni 1904 ophæves fra den dag, ovenstaaende forskrifter træder i kraft.

De approberte nye sundhetsforskrifter er saalydende:

Kapitel I.

Om den offentlige renlighet.

§ 1. Feieskarn, kjøkken- og husholdningsavfald skal opsamles i lukkede binger eller tette kasser med lok. Disse beholdere, hvori ikke maa slaaes flytende bestanddele eller avfald fra slagtning, skal tømmes og renses saa ofte, at stank undgaaes, og desuten naar helseraadet finder det nødvendig. Dette kan ogsaa paaby desinfektion av samme.

Aadsler skal nedgraves paa det for dette bestemte sted.

§ 2. Sildegarn, bedærvet fisk og fiskeavfald maa ikke henlægges paa eller ved offentlig vei, almenning eller gate, men skal, forsaavidt det ikke tilstrækkelig nedsaltes, bortføres fra opbevaringsstedene snarest mulig, senest inden utgangen av mars. Raatten sildegarn maa kun bortføres i tilslaaede tønder eller kasser med lok og i tiden fra 1 april til 30 september fra kl. 11 aften til kl. 7 morgen, fra 1 oktober til 31 mars kl. 8 aften til 9 morgen. Benyttes gan ved jordbruk inden byens grænser, maa det straks nedlægges i kompost.

Gjødsling av haver eller marker skal utføres paa saadan maate, at unødig stank undgaaes. Gjødsl, der henlægges, maa tildækkes. Kompost maa ikke anbringes nærmere bebodd hus, offentlig gate eller vei i bebygget strøk end 12,5 m.

Oplag av ben eller andre gjenstande, der utvikler stank, kan av helseraadet forlanges fjernet.

§ 3. Pladser, gaardsrum, gater eller veier skal saavidt mulig ha fast jevn overflate av saadan form, at vandet rinder av. Oparbeidede gater skal under enhver omstændighet være forsynt med stensatte rendestener og avløpsrender til kloakkene til overvandets avledning.

Kapitel II.

Brønder.

§ 4. Brønd, bestemt til drikkevand og husholdningsbruk, skal være overbygget med tèt tak, og jordsmonnet omkring skal ha held fra samme og være stensat mindst 1 m. fra dens vægger, hvilke fra overflaten i tilstrækkelig dybde efter grundens beskaffenhet skal omgives med et lerlag av 30 cm.s tykkelse for at hindre tilsig av overvand.

17 janr.

Kapitel III.

Om kloakker.

§ 5. Til elv, bæk, grøft eller rende maa ikke uten helse-raadets tilladelse gives avløp for ekskrementer eller flytende substanser, der har været i berøring med samme eller andre substanser, der frembringer stank eller er farlige for sundheten.

Fra fabrikker eller verksteder eller lign. anlæg skal saadanne substanser bortledes gjennem rør eller anden ledning. Ledninger fra saadanne anlæg maa ikke uten helse-raadets tilladelse utmunde i de offentlige kloakker.

§ 6. Eier av vaaningshus, hvorav nogen del ligger i en avstand av ikke over 32 m. fra offentlig kloak eller sjøen, til hvilken der efter stadsingeniørens erklæring haves adgang og tilstrækkelig fald, er, saafremt helse-raadet finder det nødvendig, forpligtet til at anbringe avstikker av tilstrækkelig vidde til kloakken eller sjøen — til bortledning av overvand, grundvand, spild- og skyllevand.

Enhver huseier er forøvrig forpligtet til at ta de forholdsregler for fjernelse av smudsvand o. s. v., som helse-raadet for tilfældet finder nødvendig. Stillestaaende vand og sumper skal, naar det av helse-raadet forlanges, dræneres eller tilkastes for-svarlig.

§ 7. Avløpsrør, kloakker eller lign. skal være saaledes indrettet, at de skaffer tilbørlig avløp og let kan renses samt holdes i forsvarlig stand. Ledningene skal være tette. Vasker, kloaksluk og kummer inde i hus eller i kjældere skal være forsynt med vandlaas eller anden indretning, der hindrer utstrømning af kloakgas.

De almindelige regler, hvorefter avløpsrender, kloakker o. lign. paabydes anlagt, skal forelægges helse-raadet til godkjendelse.

Offentlige og private kloakledninger og kummer paa disse skal renses og utskylles saa ofte, at de ikke tilstoppes. Som regel skal hovedkloakker gjennemspyles 2 ganger om aaret. Helse-raadet eller stadsingeniøren kan under særegne omstændigheter paaby ekstraordinær rensning.

§ 8. Helse-raadet kan paaby utilfredsstillende kloakker, saavel offentlige som private, omlagt.

Kapitel IV.

Priveter, pissoirer og gjødselbinger.

§ 9. Enhver bebodd eiendom og ethvert hus, hvor der stadig foregaar arbeide, skal være forsynt med fornødne prive-

ter — mindst et avlukke for hver 15 mennesker, som har tilhold i huset. I bygninger, hvor flere mennesker stadig samles, kan helseraadet forlange indrettet pissoir. Disse skal ha avløp med vandlaas til kloak, til enhver tid holdes rene og stadig overrisles med vand.

§ 10. Priveter skal være indrettet overensstemmende med de av bygningskommissionen og helseraadet efter bygningslovens § 52.2 givne regler.

§ 11. Privetbeholdere og gjødselbinger maa tømmes, før de er ganske fulde eller oftere, om helseraadet finder det nødvendig. Helseraadet kan paaby regelmæssig strøning av bingers og priveters indhold med kalk, torvstrø eller lign. Tømning maa kun foregaa i tildækkede tette transportmidler. Fra 1 april til 30 september maa privetindhold og gjødsel kun uttages og bortføres i tiden mellem kl. 11 aften og kl. 7 morgen og fra 1 oktober til 31 mars fra kl. 8 aften og til 9 morgen.

Kapitel V.

Kreaturhold m. m.

§ 12. Hester, kjøer, faar, svin eller fjærkræ maa ikke huses i vaaningshus eller i noget rum, der har tak eller vægger fælles med dette.

I strøket mellem Oscarsgaten i N., Grænsegaten i S., Kirkegaten i Ø. og Smedsundet i V. maa der ikke holdes svin. Dog kan helseraadet under særegne omstændigheter gi tilladelse.

§ 13. Helseraadet kan forby kreaturhold paa steder, hvor det foranlediger sanitære misligheter, som vedkommende ikke kan eller vil avhjælpe.

Kapitel VI.

Om byggegrund, boliger, leiehus, skoler, verksteder o. s. v.

§ 14. Befindes nogen tomt av sanitære grunde uskikket til byggetomt, kan helseraadet forby bebyggelsen, indtil tomten er gjort betryggende skikket dertil.

§ 15. Finder helseraadet, at kjelder, der benyttes til beboelsesrum, ikke er skikket til beboelse med natophold, kan det forby saadant.

§ 16. Rum eller værelse, der av mangel paa tilstrækkelig lys, luft eller varme eller formedelst fugtighet eller urenlighet skjønnes av helseraadet at være suudhetsfarlig, kan forbydes benyttet som bolig og huset, helt eller delvis, paabydes ryddet uten godtgjørelse til eieren saalænge, indtil manglene godkjendes at være avhjulpet.

17 janr. § 17. Renlighet og utluftning maa ikke i nogen bolig forsømmes saaledes, at ulempe eller skade for beboerne derav kan opstaa. Tapeter, som paa grund av smuds eller andre aarsaker ikke forsvarligen lar sig rengjøre, kan av helseraadet forlanges fjernet. Huseieren er likeoverfor helseraadet ansvarlig for, at fratrædende leier rengjør boligen ordentlig efter sig.

§ 18. Befindes lokaler, der er bestemt til for kortere eller længere tid av døgnet at opta et større antal mennesker, saasom kirker, forsamlings- og forlystelseslokaler o. s. v., med hensyn til rumforhold eller paa grund av urenlighet ikke at være forsvarlige, kan helseraadet paaby indskrænkning i antallet af de personer, som tilstedes adgang, og andre foranstaltninger, samt i fornødent fald ganske forby lokalets benyttelse.

Forinden skolelokaler, sykehus, forsamlingslokaler, offentlige badeindretninger o. lign. opføres eller indredes, skal anmeldelse ske til helseraadet.

§ 19. Intet skolelokale (offentlig eller privat) maa tages i bruk, før det er godkjendt av helseraadet, og skoler skal være underlagt helseraadets tilsyn.

Helsraadet bestemmer det største antal barn, som er tillatt at motta i ethvert skolerum, idet hensyn tages til barnenes alder, rummenes størrelse, ventilation, lysforhold osv.

I skolelokaler bør kun findes oljemalte vægger.

I ethvert skolelokale er helseraadet berettiget til at fordre anbragt de ventilationsindretninger, som findes fornødent.

§ 20. Ethvert til mottagelse av losjerende bestemt rum maa ha tilstrækkelig lys (vindusflaten maa utgjøre minst $\frac{1}{10}$ av gulvflaten) og maa kunne utluftes tilstrækkelig. Dets gulv, vægger og tak maa altid være i god stand og stadig holdes rene, likesom verten skal rette sig efter de forskrifter, som helseraadet enten i almindelighet eller i enkelte tilfælde for sundhetens skyld finder det fornødent at bestemme.

§ 21. Ethvert verkstedslokale eller arbeidsrum, der benyttes av andre end familiens medlemmer, skal anmeldes for helseraadet.

For disse lokaler fastsettes saadanne bestemmelser:

- a. Verkstedslokaler maa ikke indrettes i rum, som efter bygningsloven ikke er tillatt som beboelsesrum. Ældre lokaler, som ikke oppfyller denne fordring, maa rømmes inden april flyttetid 1913. Dog kan helseraadet gi dispensation fra sidstnævnte bestemmelse.
- b. I ethvert verkstedslokale er helseraadet berettiget til at kræve anbragt de ventilationsanlæg, som det efter bedriftens art finder paakrævet.
- c. I et arbeidsrum maa ikke flere arbeidere samtidig være beskæftiget, end at hver av dem faar 10 kub.m. luft. I

lokaler, hvor lys- og luftforholdene er særdeles gunstige, 17 janr. kan dog helseraadet indrømme dispensation herfra.

- d. Arbeidsrummet skal utluftes mindst $\frac{1}{4}$ time — helst med gennemtræk — i hver hvilestund, i ethvert fald 1 gang i løpet av dagen samt desuten om aftenen efter endt arbejde. Gulvet maa efter forutgaaende dynkning med vand feies hver dag efter arbeidets slutning, og det opfeiede straks bringes ut av arbeidsrummet.

Gulvet skal vaskes 1 gang om uken med varmt vand og saape eller soda; vægger og tak mindst 2 ganger aarlig.

Hvor bedriftens art gjør dette nødvendig, kan helseraadet fritta for denne bestemmelse.

- e. Paa gulvet maa ikke spyttes. Lider nogen arbeider av hoste, maa opspyttet samles i beholdere (spyttebakke eller spyttekrus), som tømmes og renses hver dag.
- f. Det er ikke tillatt at benytte til soverum verksted eller et til verksted støtende rum, der faar lys og luft væsentlig fra dette.

Kapitel VII.

Renhold m. m. i barberstuer.

§ 22. Ved barbering maa for hver kunde benyttes renvasket serviet og ren bedækning over nakkeputen. Indsaapning bør ske med haanden.

Alunsten ell. lign. maa skylles omhyggelig ren, før den brukes. Fælles pudderkvaster maa ikke benyttes, men man bør bruke en klype rensed bomuld, et stykke vat ell. lign., som kun benyttes 1 gang.

§ 23. Klippemaskiner, sakser og kniver maa tørres omhyggelig av for hver kunde. Kammer og børster maa avtørres, bankes og renses for hver kunde og vaskes hver dag — helst om aftenen — i salmiakspiritus og vand (25 à 30 draaper i 200 à 300 gram vand). Maskinbørster maa ikke brukes.

§ 24. I barberstuen med tilhørende rum maa hovedrengjøring utføres 2 ganger om aaret, gulvet vaskes hver dag. Konsoler, hylder, bord m. m. tørres rent hver dag. Saavel rene som skidne servietter, kapper, haandklær m. m. maa opbevares paa hensigtsmæssig maate. Der maa anbringes det fornødne antal spyttebakker, som tømmes og renses hver dag.

§ 25. Barbererne maa iagttta personlig renlighet. De skal under arbeidet være iført ren hvit jakke eller kappe, som skiftes mindst hver uke.

17 janr.

Kapitel VIII.

Om renhold i utsalgssteder for matvarer.

§ 26. For melkeutsalg skal følgende regler gjælde:

- a. Melkeutsalg skal ha egen indgang fra gaten. De skal være lyse, vel ventilert og fri for fugtighet. Gulv, vægger, tak og disk skal være i saadan stand, at de med lethed kan holdes rene. Gulvet skal vaskes hver dag, vinduer og dører hver uke, tak og vægger mindst 2 ganger om aaret. Rummene skal være fri for støv og stank og ikke benyttes som eller staa i direkte forbindelse med soveværelse.
- b. Melk og fløte maa ikke opbevares sammen med varer, der kan gi dem usmak, forurensning eller bedærve dem (f. eks. fisk, gammelost, poteter, parafin, svovlstikker osv.).
- c. Melk og fløte, der er bestemt til salg, maa under transport og forhandling opbevares i rene kar samt vel tildekket i de utsalg, hvor andre varer ogsaa forhandles. Utmaalingen maa foregaa i rene maal. Glassur og fortinning i maal og kar maa være hel.
- d. De i meierier og melkeutsalg beskæftigede personer skal under sit arbeide være iført et helt og rent antræk (forklæde med brystsmek og forærmer) av hvitt lærret.
- e. Dersom disse bestemmelser ikke overholdes, eller stedet forøvrig av sanitære grunde ansees uskikket til utsalg, kan helse-raadet efter forgjæves at ha git advarsel forby saadan forretning.
- f. Optrer der paa en gaard, hvorfra der leveres melk til byen, smitsom sygdom hos mennesker eller dyr, kan helse-raadet midlertidig forby salg av melken.

§ 27. For bakerier og konditorier med tilstøtende rum skal følgende reglement gjælde:

- a. Bedriften uvedkommende gjenstande, der kan gi anledning til støv og stank i bakerierne eller hindre disse rums rengjøring, maa ikke findes i bakeriet eller konditoriet eller i rum, der staar i aapen forbindelse med dette. Gangklær maa ikke opbevares i arbeidsrummene.
- b. Bakeriet eller konditoriet tillikemed de rum, der staar i aapen forbindelse med dette, skal altid holdes omhyggelig rent. Gulvene skal være saaledes indrettet, at de kan vaskes, og vaskning skal ske hver dag efter endt arbeide. Vægger og tak skal vaskes mindst 2 ganger aarlig, vinduer og dører hver uke.
- c. Bord, surkasser samt andre til bakning benyttede gjenstande som hylder, plater, fjæler m. m. maa altid holdes omhyggelig rene og være let flytbare. Smør, melk osv. opbevares i rene tildækkede kar.

- d. Bruken av tobak i hvilkensomhelst form er forbudt, likesaa 17 janr. spytning undtagen i spyttebakker.
- e. Bakerne og konditorerne skal under sit arbeide være iført rent hvitt forklæ, som dækker brystet og naar nedenfor knærne, og ha hvit lue paa hodet.
- f. Bakerne og konditorerne skal vaske armer og hænder før arbeidets begyndelse. Hvert bakeri og konditori skal være forsynt med vaskevandsstel og haandklær.
- g. De i utsalg av baker- og konditorvarer beskjeftigede personer skal under sit arbeide være iført et helt og rent antræk (forklæ med brystsmek og forærmer) av hvitt lærret.
- h. Ombringelse av bakverk til utsalg eller kunder skal ske i tildækkede kurver eller vogner, som daglig eftersees og rengjøres. Fra vognen skal brød og bakverk bringes kunderne i kurv.

§ 28. Forskrifter for slagterier, pølsemakerier og kjøtsalg:

- a. Dyrenes indvolder maa uttages og fjernes snarest mulig efter avlivningen. Dyrene maa ikke fragtes til byen avlivet med indvoldene i; de skal ved transport saavel til som omkring i byen være indpakket i rent tøy.
- b. Ved slagtingen maa den størst mulige renlighet iagttages. Gulv, vægger, hylder og tak i slagterierne maa altid holdes omhyggelig rent; vægger og tak vaskes mindst hvert halvaar, vinduer og dører hver uke. Avfald av enhver art skal saa hurtig som mulig fjernes og likesaalitt som maver, tarmes, blod, lemmer og huder forbli natten over i slagteboden. I denne skal der under kjøttets stivning være god gjennemtræk. Rengjøring av maver og tarmes tillates ikke i rum, hvor kjøt opbevares.
- c. Kjøttet av slagtede dyr maa ikke ophænges i selve slagterummet, men anbringes like efter endt slagting i et særskilt rum, der er sunt og rent og godt ventilert.
- d. I slagterier og pølsemakerier skal der være vandtæt cementert gulv med avløp til med vandlaas forsynt kloak. Benyttede redskaper rengjøres snarest mulig efter endt arbeide.
- e. Bruk av tobak i hvilkensomhelst form er forbudt i alle arbeidsrum av her omhandlet art, likesaa spytning undtagen i spyttebakker.
- f. Ethvert slagteri og pølsemakeri skal være forsynt med vandledning og spyleslange.
- g. Slagteriets gjødselbinge skal i sommermaanedene tømmes hver uke, i vinterhalvaaret hver anden uke og holdes lugtfri ved tilstrækkelig anvendelse av torvstrø eller kalk.

- 17 janr. h. De i slagteri, pølsemakeri og utsalgs beskæftigede personer skal under sit arbejde være iført rent antræk (forklæde med brystsmek og forærmer) af hvitt lærret.
- i. I utsalgene skal disker, bord, hylder og gulv vaskes mindst én gang daglig; vægges, dører og vinduer mindst hver uge, taket mindst hvert halvaar. Utsalgsstedet maa ikke staa i direkte forbindelse med soveværelse.
- j. Til konservering av kjøt og kjøtvarer maa kun benyttes almindelig salt eller salpeter. Tilsætning av stof i den hensigt at farve kjøtvarer er forbudt.
- k. Alle lokaler, hvor utsalgs av kjøt og kjøtvarer foregaar, skal naarsomhelst være tilgjængelige for kjøtkontroløren og helseraadets utsendte.
- § 29. Utsalgssteder for fisk og fiskevarer, delikatess-utsalgs og lignende skal til enhver tid holdes rene og fri for stank.

Kapitel IX.

Om skadelige næringsmidlers forhandling.

§ 30. Helseraadet skal til forebyggelse av skadelige næringsmidlers salg jevnlig anstille eller la anstille undersøkelser av de paa torv, i utsalgs og bevertningssteder falbudte næringsmidler samt av de paagjældende handlendes eller næringsdrivendes oplagssteder og arbejdsrum, og er til dette øie med berettiget til fri adgang og til at fordre utlevert de nødvendige prøver. Findes skadelige næringsmidler, skal de efter beslutning av helseraadet tilintetgjøres eller paa anden maate gjøres uskadelige paa vedkommendes bekostning.

§ 31. Helseraadet skal paa samme maate som i forrige § bestemt kontrollere og efter omstændighetene forby salg av andre gjenstande, hvis benyttelse kan bli farlig for helbredet derved, at de indeholder giftige bestanddele f. eks. tapeter, leketøy, beklædningsstof og gjenstande, sukkertøi, gummitaater o. desl.

Kapitel X.

Om forholdsregler ved smitsomme sygdomme, dødsfald o. s. v.

§ 32. Optrer smitsom sygdom i nogens husstand, der driver handel med fødemidler, og utsalget er i samme hus som den syke, kan helseraadet forby handelsvirksomheten, indtil den syke er fjernet eller paa fuldt betryggende maate isolert i hjemmet, og rummene desinfisert.

Under samme forhold kan ogsaa haandverksdrift, særlig

saadan, hvor beklædningsgjenstande forarbeides, midlertidig for- 17 janr.
bydes, indtil desinfektion er foretat.

§ 33. Inden den 3dje i hver maaned skal enhver i byen praktiserende læge indsende til helseraadet opgave over de av ham i den forløpne maaned iagttagne tilfælde av epidemisk og smitsom sygdom. Lægerne har at indsende daglig opgave over de av dem iagttagne tilfælde av de i § 34 nævnte sygdomme.

§ 34. Ved følgende smitsomme sygdomme:

- a. kolera, barnekopper, eksantematisk tyfus, nervefeber, paratyfus, cerebroskinal meningit, akut poliomyelit, blodgang, difteri og skarlagensfeber.
- b. meslinger og kikhoste,
- c. smitsom øienbetændelse, skurv, skab og ringorm (*herpens tonsurans*) blir likeoverfor skolerne at iagttatte følgende:

1. Barn, der lider av de nævnte sygdomme, tilstedes ikke adgang til skolen.
2. Det samme gjælder for friske barn, naar nogen av de i a nævnte sygdomme er optraadt i den husstand, hvortil de hører. Skoleforbudet kan av helseraadet utstrækkes til samtlige i et hus værende skolebarn.
3. Barn, hvem det efter ovenstaaende er forbudt at søke skole, maa ikke tilstedes adgang til den, før der fremvises skriftlig tilladelse fra helseraadet.

Barn, der har lidt av de under b nævnte sygdomme, maa ikke søke skolen, saalænge der er avskalling eller hyppige kikhosteanfald.

4. Lærere, pedeller og skurekoner tilstedes ikke adgang til skolen, saafremt nogen av de under a nævnte sygdomme er optraadt i deres hjem, og smittefare ikke kan ansees utelukket.

Skolen er pliktig til at hjemsende ethvert barn, om hvilket der er grund til at tro, at det lider av smitsom sygdom, som under a, b og c nævnt.

§ 35. Naar nogen, der lider av tuberkulose forbundet med avsondringer, forandrer bopæl, har enten den syke selv, dennes egtefælle eller hjemmenværende voksne barn at melde dette til helseraadets ordfører.

§ 36. Ved sygdomstilfælde, der indtræffer blandt reisende i hoteller, losjihus, fartøier o. s. v., skal vedkommende vert eller skipper søke at skaffe sig underretning om, hvorvidt sygdommen er av smitsom art, og isaafald straks underrette helseraadet.

§ 37. Boliger, hvor der har været farlig smitsom sygdom samt gang- og sengklær og møbler i disse, blir at desinfisere paa den av helseraadet foreskrevne maate. Før dette er skedd, maa det ikke overlates andre til bruk eller eiendom.

17 janr. § 38. Om ethvert paa byens grund eller i dets havn indtræffendes dødsfald maa, forinden begravelse (saavel inden- som utenbys) foregaar, tilveiebringes en efter et bestemt skema av eksaminert læge utfærdiget anmeldelse, som blir at avgi til sognepresten (eller for dissenteres vedkommende til disses menighetsforstander), og av disse inden 3 dage at tilstille helse- raadet.

Hvis den døde ikke har benyttet eksaminert læge, blir liket at syne og anmeldelse at utfærdige av vedkommende by- læge uten godtgjørelse.

§ 39. Lik maa ikke henligge saalænge, at der ved stank eller forraadnelse forvoldes ulemper.

Helseraadet skal være berettiget til at beordre lik henbragt til kapellet paa kirkegaarden, naar dets henliggen i hjemmet paa grund av sanitære hensyn findes utilraadelig.

Kapitel XI.

Almindelige bestemmelser.

§ 40. Undlater nogen at utføre de foranstaltninger, som paahviler ham efter nærværende sundhetsforskrifter eller efter helseraadets lovmedholdelig givne beslutninger, kan helseraadet la utføre saavel vedkommende foranstaltninger som hvad der ellers fornødiges for at hindre, at forsømmelsen avstedkommer skade.

Omkostninger derved og ved forføininger, som træffes for at hindre endnu ikke fuldførte handlinger, som strider mot nærværende forskrifter eller helseraadets lovmedholdelig fattede beslutninger eller for at bortrydde ulemper, der er frembragt ved brudd paa omhandlede forskrifter eller beslutninger, blir at utrede av den skyldige.

§ 41. Helseraadet har at paase disse forskrifter overholdt og bevirke overtrædelser paatalt og straffet efter de til enhver tid gjældende bestemmelser.

§ 42. Hus- og grundeier er personlig ansvarlig for, at alle de pligter opfyldes, som disse forskrifter paalægger ham, og skal ikke kunne undskylde sig med forsømmelse fra sine folks eller leieboeres side.

Er eieren ikke bosat i byen, skal han for politiet opgi en person, som paa hans vegne skal sørge for, at disse forskrifter opfyldes. Forsømmes disse, blir ansvaret dog hvilende paa eieren, medmindre politiet har gaat ind paa, at ansvaret bæres av stedfortræderen, og denne har erklært sig villig. Denne indrømmelse kan dog naarsomhelst tages tilbake av politiet.

§ 43. Naar det paa grund av særegne forhold maatte ansees tilraadelig, og forskriftene maatte findes at foranledige

uforholdsmæssige ulemper for vedkommende, kan helseraadet 17 janr. tilstede avvikelser fra forskriftene.

§ 44. Overtrædelse av disse forskrifter eller av helse-raadets i henhold hertil fattede beslutninger straffes efter den tid enhver tid gjældende lovgivning.

§ 45. Ovenstaaende forskrifter træder i kraft 3 — tre — maaneder, efterat de har erholdt kongelig stadfæstelse, fra hvilken tid alle tidligere sundhetsvedtægter eller forskrifter for Haugesund ophæves. Likeledes tuberkuloseforskriftene av 4 juni 1904.

Kongelig resolution

17 janr.

av 17 januar.

- I. I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommisioner m. v. av 16 mai 1860 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Jondals herred i Søndre Bergenhus amt under 4 oktober 1912 fattede beslutning om nye almindelige forskrifter med hensyn til sundhetsvæsenet inden herredet.
- II. De for herredet ved kongelig resolution av 19 august 1874 approberte sundhetsforskrifter ophæves fra den dag, nærværende forskrifter træder i kraft.

De nye sundhetsforskrifter er saalydende:

§ 1. Ved opførelse eller flytning av husbygninger skal anmeldelse herom gives til nærmeste medlem av helseraadet, som har at paase følgende bestemmelser iagttaa:

- a. Avstanden mellem vaaningshus paa den ene side og stald, fjøs, grisehus og vandhus paa den anden side skal være mindst 9 meter.
- b. Et hus maa ikke bygges slik, at det borttar sollyset fra et vaaningshus.
- c. Tomten under vaaningshus skal, om den er fugtig, avgrøftes vel, og al matjord fjernes.
- d. Huset skal staa paa grundmur av mindst 30 cm. høide over det omliggende jordsmon.
- e. Gulvet i 1ste etage skal være dobbelt eller paa anden maate gjøres forsvarlig tæt og varmt.
- f. Ethvert beboelsesrum skal ha en mindste høide av 2,50 m. og være forsynt med mindst ett vindu, som kan aapnes.

§ 2. Hester, kjør, gjeter, svin eller høns maa ikke ha stadig tilhold i eller under vaaningshus og heller ikke i rum, der har væg fælles med dette.

17 janr. § 3. Kokeovn maa ikke benyttes i beboelsesrum, medmindre den er forsynt med indretning til bortledning av damp.

§ 4. Til enhver bolig skal der være et vandhus. Dette skal være beliggende slik og indrettet paa saadan maate, at det ikke har tilsig til eller utbreder generende stank til naboer eller befærdet vei. Det maa ikke ha tak tilfælles med beboelsesrum og matbod eller ligge nærmere almindelig vei end 6 meter eller nærmere brønd, hvorfra tages vand til husholdningen eller nærmere rindende bæk, der fører til sted, hvorfra mat- og drikkevand hentes, end 10 meter, likesom det heller ikke maa ha tilsig til saadanne steder. Paa steder, hvor denne avstand fra alfarvei paa grund av særegne forhold og omstændigheter ikke kan opnaaes, maa vandhuset være forsynt med en cementert kum eller med en tæt, helst flytbar beholder, og ved paastrøen av torv, jord eller lignende holdes fri for stank. Ethvert vandhus skal tømmes saa ofte, at overfyldning ikke finder sted og ellers saa ofte, som helseraadet finder det paakrævet. Helseraadet kan paaby desinfektion av binger og ekskrementbeholdere.

§ 5. Gjødse, avfald, skyllevand eller anden urenlighet fra hus eller bedrifter maa ikke oplægges eller henkastes vaaningshus, matbod eller alfarvei nærmere end 9 meter og maa være saaledes beliggende, at der ikke kan ske tilsig til disse. Hvor helseraadet finder det paakrævet, kan det paaby, at deslike ansamlinger skal forsvarlig dækkes med jord, torv eller lignende eller snarest mulig bortskaffes. Hvor helseraadet av hensyn til særegne forhold og omstændigheter finder det paakrævet, kan det paaby anskaffelse av med lok forsynte søppelkasser, som skal tømmes og rengjøres daglig.

§ 6. Brønd, bæk eller opkomme, hvorfra mat- eller drikkevand tages, maa ikke ha tilsig fra uthus, avfaldsdynger, binger eller gjødseoplag av noget slags og heller ikke forurenses paa anden maate. Brønder skal være forsynt med lok og ombygget paa en saadan maate, at overvand ikke rinder nedi dem. Brønder skal rengjøres mindst 1 gang aarlig.

§ 7. Helseraadet kan forby salg av bedærvede eller for sundheten farlige eller skadelige nærings- og nydelsesmidler samt av giftige bruksgjenstande og kan fordre sig prøver av saadanne utlevert. I tilfælde kan helseraadet besørge tilintetgjort deslike varer paa eierens bekostning.

§ 8. Finder helseraadet, at noget bebodd hus, arbeids- eller forsamlingsrum er skadelig for helsen paa grund av fugtighet, urenlighet, overfyldning av mennesker, mangel paa lys eller luft, kan det forby husets eller rummets avbenyttelse, indtil de forefundne mangler er avhjulpet.

§ 9. I butikker og ellers i rum, hvor helseraadet av hensyn til særegne forhold og omstændigheter finder det paa-

krævet, skal gulvet vaskes hver dag. Gulvet maa ikke feies. 17 janr. uten at man først har skvættet vand paa det. I hver butik skal der forefindes et tilstrækkelig antal spyttebakker, som skal rengjøres hver dag. Den, som handler med matvarer, skal paase, at varerne er rene. Matvarerne skal ligge i rene skap eller hylder med tette dører eller forhæng. Matvarer maa ikke opbevares sammen med saadanne varer, som kan meddele varerne lugt eller smak.

§ 10. Hvor det paa grund av særegne forhold og omstændigheter findes paakrævet, kan helseraadet indrømme avvikelser fra disse forskrifter.

§ 11. Undlater nogen at utføre de foranstaltninger, der i medhold av lov eller disse forskrifter er paabudt av helseraadet, kan dette la det fornødne utføre for vedkommendes regning.

§ 12. Helseraadets medlemmer pligter at paase overholdelsen av disse forskrifter og de i overensstemmelse hermed av helseraadet fattede bestemmelser og, i tilfælde, at meddele overtrædelse av samme til dets ordfører, som i fornødent fald besørger tiltale efter loven.

Kongelig resolution

17 janr.

av 17 januar.

- I. I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommissioner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov om særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sykdomme av 8 mai 1900 meddeles approbation paa den av herredsstyret for Bremsnes herred i Romsdals amt i møte 11 december 1912 vedtagne beslutning om nye almindelige sundhetsforskrifter for herredet, indeholdende ogsaa forskrift om anmeldelsespligten ved tuberkuløse sykes flytning.
- II. De sundhetsforskrifter for Kvernes herred, som blev approbert ved de kongelige resolutioner av 5 januar 1867 og 3 mars 1882, ophæves, forsaavidt angaar Bremsnes herred, fra den tid, foran nævnte forskrifter træder i kraft.

De nye sundhetsforskrifter er saalydende:

§ 1. Naar nogen agter at opføre eller flytte husbygning, har han derom at gjøre anmeldelse for nærmeste medlem av Helseraadet og forøvrig at iagttå følgende:

- a. Avstanden mellem vaaningshus og uthus skal være mindst 10 meter;

- 17 janr. b. Grunden, hvorpaa vaaningshus opføres, skal være tør og tilstrækkelig avgrøftet for grund og overvand;
- c. Vaaningshus skal overalt hvile paa en forsvarlig, og hvor der ikke er kjælder, med mindst to trækhul forsynt grundmur, der kan bestaa av graasten eller beton og ingensteds være lavere end 30 cm. over grunden;
- d. Ethvert beboelsesrum skal være mindst 2,25 meter høit fra gulv til loft og ha mindst et vindu, der kan aapnes. Gulvet i nederste stokverk skal være dobbelt og forsynt med tæt og fast fyld.

§ 2. Forsaavidt der i beboelsesrum benyttes kokeovn, maa denne være forsynt med damphætte eller anden indretning til bortledning av dampen.

§ 3. Naar der ikke er anledning til at opbevare melk og andre matvarer i særskilt rum, maa de i beboelsesrum kun opbevares i lukket skap eller hylde med forhæng.

§ 4. Avfald, skyllevand eller anden urenlighet fra husene skal ikke tillates kastet utenfor husdøren, men anbringes i gjødsel- eller vandhusbingen eller lægges i særskilt bing eller dyng. Disse maa ikke ligge nærmere eget eller anden mands hus, offentlig eller privat vei end 6 — seks — meter. De skal ha sin beliggenhet enten ved uthusene eller bak vaaningshuset. De skal tømmes hver vaar og forøvrig saa ofte, at stank undgaaes. Unødig stank maa undgaaes ved stadig paafyldning av torvstrø, jord, aske, sagflis eller lignende.

§ 5. Fra uthus, vandhus, avfallsdynger maa ikke ske sig til hustomt, vei, brønd eller andre steder, hvorfra drikkevand tages til mennesker eller dyr.

§ 6. For ethvert vaaningshus skal der indrettes et vandhus. Vandhusets gulv og sæter skal vaskes en gang om uken. Vandhusbingen skal mindst hver ottende dag paafyldes torvstrø, jord eller anden fyld. Vandhusbingen skal være indklædt. Vandhus skal som andre uthus lægges mindst 10 meter fra vaaningshus. For dens beliggenhet forøvrig og for dens behandling gjælder de samme forskrifter, som for avfallsdynger i § 4 bestemt.

§ 7. Hester, kjør, sauer, gjeter og fjærfæ maa ikke ha stadig tilhold under vaaningshus eller i rum, der har tak eller væg fælles med vaaningshus.

§ 8. Brønd eller opkomme, hvorfra drikkevand tages, maa ikke forurennes med vask eller anden urenlighet. Det samme gjælder bæk eller mindre elv ovenfor det sted, hvorfra drikkevand tages. Enhver renavdsbrønd skal være stensat, overbygget, beskyttet mot overvand ved pakning med ler eller ved grøfter, samt tømmes og renses mindst hvert 3dje aar.

§ 9. Finder helseraadet, at noget bebodd hus, arbeids- eller forsamlingsrum er skadelig for helsen ved fugtighet, uren-

lighet, overfyldning med mennesker, mangel paa lys eller luft, 17 janr. kan helseraadet forby husets eller rummets avbenyttelse, indtil de forefundne mangler er avhjulpet.

§ 10. Utsalgssteder og opbevaringssteder for kjøt, fisk, melk, brød og andre næringsmidler skal stedse holdes rene, godt luftet, fri for støv og stank og maa ikke benyttes til soverum eller kjøkken. Heller ikke maa der sammesteds opbevares andre varer, som kan meddele næringsmidlene lugt eller smak. Handlende maa ikke indpakke matvarer i aviser eller urent papir.

§ 11. Anlæg og reparation av bakeri og slagteri skal anmeldes for helseraadet paa forhaand. De skal forsynes med cementert gulv, ha panelte og oljemalte vægger og tak. De skal være lyse, stadig holdes rene, godt luftet og fri for støv og stank. Gulvet skal spyles og vaskes hver dag efter avbenyttelsen. Avfald fjernes straks og paakastes jord eller anden fyld.

§ 12. Helseraadet kan forby salg, overdragelse eller avbenyttelse av bedærvede nærings- eller nydelsesmidler. Det samme gjelder saadanne nærings- eller nydelsesmidler eller bruks-gjenstande som klær, tapeter m. v., som kan være farlige for sundheten derved, at de indeholder giftige bestanddele. Næringsmidler og nydelsesmidler maa ikke for konservering eller av andre grunde tilsættes stoffe, som ansees skadelige for sundheten eller kan skjule, at vedkommende vare er bedærvet. Helseraadet er i dette øiemed berettiget til at fordre utlevert fornødne prøver til undersøkelse. Saadanne varer maa ikke forhandles inden herredet.

§ 13. Næringsbruk og bedrifter, der medfører for helsen skadelige utdunstninger eller forurensninger, skal være undergit helseraadets tilsyn, og skal vedkommende eier eller bruker være forpligtet til at rette sig efter bestemmelser, som av helseraadet maatte gives til forebyggelse eller fjernelse av helsefarlige ulemper.

§ 14. Naar en tæringssyk forandrer bopæl, skal skriftlig anmeldelse om flytningen sendes helseraadets ordfører fra den, fra hvem den syke flytter.

§ 15. Avvikelser fra samtlige foranomhandlede vedtægter kan under særlige omstændigheter ske med helseraadets tilladelse.

§ 16. Det paaligger helseraadets medlemmer at paase disse vedtægters overholdelse og i tilfælde av overtrædelse at gjøre anmeldelse derom til helseraadets ordfører, der i fornødent fald skal foranledige overtrædelsen paatalt efter loven. Opfyldes ikke nærværende vedtægter, kan helseraadet derhos foranstalte manglene avhjulpet for vedkommende overtræders regning.

17 janr.

Kongelig resolution

av 17 januar.

De ved kongelig resolution av 21 oktober 1903 i henhold til lov om vasdragenes benyttelse av 1 juli 1887 §§ 27 og 59 approberte regler for fællesfløtning m. v. i Digeelvns vasdrag, Nedenes amt, forblir gjældende indtil videre, og saaledes at reglernes § 4 skal lyde:

Hvilke arbeider, der skal utføres i Digeelven, bestemmes av fløtningsinspektøren i forening med 3 mænd, valgt av skog-eierne. Valget av disse sker i samlet møte hvert andet aar til tid og sted, som formanden i fællesfløtningen efter konferanse med de av skogeierne valgte 3 mænd maatte bestemme.

17 janr.

Kongelig resolution

av 17 januar.

- I. Formues- og indtægtsskat til stat og kommune kan ikke paalægges:
 1. Fremmede magters gesandter, chargés d'affaires (faste og midlertidige), legationsraader, legationssekretærer, attachéer og legationsprester samt dissers hustruer og barn, som tilhører deres husstand.
 2. Utsendte konsuler og konsulære tjenestemænd samt dissers hustruer og barn, som tilhører deres husstand.
 3. Valgte konsuler samt det underordnede kontorpersonale, ansat ved de fremmede magters gesandtskaper og ved de konsulater, som forestaaes av utsendte konsulære tjenestemænd, forsaavidt angaar den indtægt, som de i denne egenskap oppebærer.
 4. Tjenere, som er fremmede undersaatte og i tjeneste hos de under post 1 nævnte diplomatiske tjenestemænd.
- II. Fritagelsen for formues- og indtægtsskat omfatter ikke virksomhet, næring eller indtægt, som nogen av de under I nævnte personer maatte ha her i riket, og som er deres diplomatiske eller konsulære stilling uvedkommende. Det samme gjælder ogsaa disse personers hustruer, barn og tjenerskap, forsaavidt der tilkommer dem skattefrihet efter foranstaaende regler.

Skrivelse

18 janr.

fra kommanderende general:

Under felttjenesteøvelser og andre øvelser utenfor ekser-serpladsene forbeholder militæretaten sig eiendoms-retten til de paa øvelsesfeltet gjenliggende patron-hylser indtil øvelsernes endelige avslutning.

Indtil dette tidspunkt maa derfor hylserne ikke opsamles av civile folk; overtrædelse herav vil bli paatalt.

Kongelig resolution

20 janr.

av 20 januar.

Den ved den Norske Regjerings resolution av 30 august 1905, jfr. kongelig resolution av 26 april 1912, meddelte til-ladelse til indtil videre at opføre træbygninger over-ensstemmende med murtvangslovens § 3,2 i visse strøk av Narvik utvides til at gjælde kvartalene 7, 8, 9, 10, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 22 og 23 i Taraldsvik og kvartalene 12, 13, 14, 22, 23, 25 og 26 paa Frydenlund sammesteds, begge steder paa betingelse av, at alle bygninger i strøket (og-saa eventuelle murbygninger) gives et pent av bygningskommis-sionen godkjendt villamæssig utseende. For Taraldsviks ved-kommende desuten paa betingelse av, at byggelinjen for hver gate fastsettes av reguleringskommissionen, dog mindst 5 meter tilbaketrukket fra gatelinjen.

Utgiver: O. Kr. Young.

Grøndahl & Søns boktrykkeri. Kristiania.